

Основні хвороби та шкідники суниць

Для профілактики грибних хвороб після посадки рослини обробляють мідьвмісним препаратом (за відростання 3–4 листків).

Юрій Гуменюк,
Білоцерківський національний
аграрний університет

Суниці приносять аграріям значні прибутки, але потребують ретельного ставлення до захисту посівів. Розглянемо основні хвороби культури та методи боротьби з ними.

Плямистість листя. Плямистість листя викликає гриб *Mycosphaerella fragariae*. Симптомами плямистості листя є поява круглих фіолетових плям на верхній поверхні листя. З часом ці плями збільшуються і їх центри стають сірувато-білого забарвлення на старому листі й світло-коричневими на молодих листках. Плями по зовнішньому контуру мають характерну облямівку — від чер-

воно-фіолетового до іржаво-коричневого кольору. На плодах поверхневі чорні плями можуть утворюватися під час тривалих вологих періодів. Плями утворюються на стиглих ягодах навколо насіння. Вони мають розмір близько 5–6 мм у діаметрі. В більшості випадків на ягоді утворюється всього одна або дві плями. Іноді деякі ягоди можуть бути сильніше інфіковані, внаслідок чого матимуть більшу кількість плям.

Гриб *Mycosphaerella fragariae* зимує у вигляді спор на інфікованих листках. Він уражає рослину і виробляє велику кількість спор на верхній і нижній поверхні листка, які поширюють хворобу на початку літа. Ці спори поширюються бризками дощу. Найсприятливішим до хвороби є листя середнього

віку. Пошкодження також спостерігається на стеблах, черешках і пагонах.

Опіки листя. Опіки листя викликає гриб *Diplocarpon earliana*. Симптомами опіку листя є велика кількість невеликих, нерегулярних, пурпурових плям, які розвиваються на верхній поверхні листя. Центри плям стають коричневими. Плями можуть зливатися, коли майже повністю не вкриті поверхню листків, які через певний час набувають червоно-коричневого забарвлення. Гриб *Diplocarpon earliana* зимує на уражених листках. Його спори утворюються навесні на поверхні відмерлого листя. Спори утворюються аж до середини літа. За доступу води спори можуть проростати й заражати рослину протягом 24 годин. Найбільше уражається старе листя та листя середнього віку.

Іржа листя. Іржу листя спричиняє гриб *Phomopsis obscurans*. Симптомами інфекції є поя-

ва на листках однієї або кількох червонувато-фіолетових круглих плям. З часом плями збільшуються, стають світло-коричневими всередині і темно-коричневими — по краях. Спори поступово проникатимуть усередину рослини. Хвороба може призвести до того, що листя повністю буріє та стане іржаво-коричневого кольору. За важких форм хвороби — столони, суцвіття і черешки може уражати хвороба, що може призвести до інфікування стебла та його відмирання. Гриб зимує у вигляді міцелію або спор на старому листі, що лишаються на рослині. Спори поширюються бризками дощу на початку весни. Іржа найбільше уражає старе листя наприкінці літа. Можливе також раніше інфікування черешків, суцвіття та ягід протягом сезону.

Для зменшення ризику поширення інфекції необхідно дотримуватися таких рекомендацій:

Плямистість й опіки листя найефективніше контролювати застосуванням стійких сортів

1. Плямистість і опіки листя найефективніше контролюють використанням стійких сортів. Проте на сьогодні практично не існує стійких до іржі листя сортів суниць садових.

2. Потрібно видаляти старе і заражене листя з нових рослин, що утворилися з укорієних розеток суниць перед пересадкою в ряд.

3. Вирощувати суниці садові краще на легких, добре дренованих ґрунтах, на сонячних схилах, з хорошою циркуляцією повітря.

4. Потрібно здійснювати постійний контроль бур'янів у насадженні. Бур'яни знижують циркуляцію повітря й збільшують час висихання листя (листя довше лишається вологим у засмічених бур'янами насадженнях).

5. Видалення хворого листя після збору врожаю (під час ремонту) є дієвим засобом контролю хвороб листя. Якщо захворювання листя все ж інфікує насадження протягом сезону, необхідно застосувати фунгіциди.

Для профілактики грибних хвороб після посадки рослини обробляють мідьмісним препаратом (за відростання 3–4 листків). Для цього можна застосовувати такі препарати, як Купроксат (сульфат міді 345 г/л) у нормі 4 л/га, Чемпіон (гідрооксид міді 770 г/кг) у нормі 2–3 кг/га або Косайд 2000 (гідрооксид міді 538 г/кг) у нормі 2 кг/га. Мідьмісні препарати бажано застосовувати також за відростання нового листя після скошування (омолодження) насаджень восени.

Видалення хворого листя після збирання врожаю (під час ремонту) є дієвим засобом контролю хвороб листя

У разі загрози появи сірої гнилі (тривала дощовита погода в період дозрівання ягоди) застосовують високоєфективні системні препарати:

■ флудіоксоніл 250 г/кг і ципродиніл 375 г/кг у нормі 0,75 кг/га перед цвітінням та 0,75–1 кг/га після масового цвітіння. Цей препарат можна застосовувати двічі за сезон. Мінімальний період очікування перед збиранням урожаю має становити 7 днів;

■ фенгексамід 500 г/кг у нормі 0,8 кг/га. Препарат застосовують один раз за сезон із періодом очікування 10 днів;

■ ципродиніл 750 г/кг у нормі 0,7 кг/га до цвітіння та 0,4 кг/га після цвітіння з періодом очікування 7 днів.

Проти борошнистої роси застосовують препарат Топаз 100 ЕС (пенконазол 100 г/л) у нормі 0,3–0,5 л/га (максимум двічі за сезон). Препарати Світч і Хорус теж ефективні проти борошнистої роси.

AC

